

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ" -
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА
КАТЕДРА „ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА
ПЕДАГОГИКА”**

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

**МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА
ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА**

Област на висше образование:	1. Педагогически науки
Професионално направление:	1.2. Педагогика
Образователно-квалификационна степен:	Магистър
Професионална квалификация:	Педагог, детски учител
Срок на обучение:	1 (две) години (2 семестъра)
Форма на обучение:	Редовна
Код:	01.04_2.15.20

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА

Професионално-педагогическата готовност на детския учител за упражняване на професията предполага теоретическа и практическа компетентност за управление на възпитателно-образователния процес в детската градина, както и за актуално възпитание, образование и социализация на всяко конкретно дете. В този смисъл е и подготовката на студентите магистри - бъдещи детски учители в магистърската програма "Предучилищна педагогика". Тя е разчетена върху овладяването на съществени, взаимосвързани и почти йерархизирани сфери на научното познание, имащи определена цел и съдържание и разкриващи спецификата на педагогическата наука за работа с деца от предучилищна възраст.

Магистърската програма «Предучилищна педагогика» е предназначена за обучение на студенти, завършили ОКС-бакалавър, специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната документация за магистърската програма „Предучилищна педагогика” е разработена съобразно изискванията на Закона за висшето образование, Държавните образователни изисквания посочени в Наредба № 4 от 18.09.2000 г. за предучилищно възпитание и подготовка, Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист" (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, както и съобразно Университетските процедури за управление на образователните дейности.

Учебният план е с общ хорариум 1800 ч. и дава общо 60 ECTS кредита, разпределени в два семестъра. В структурно отношение магистърската програма включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

Задължителните учебни дисциплини (1050 ч. – 35 кредита) са възможност за придобиване на необходимата общотеоретична и психолого-педагогическа подготовка по специалността. Овладените знания и компетенции имат интегративен и интердисциплинарен характер.

Избираемите учебни дисциплини (300 ч. – 10 кредита) осигуряват надграждане и задълбочаване на общотеоретичната и специализиращата подготовка по специалността. Чрез тях се допълват и конкретизират знанията и компетентностите, придобити по задължителните учебни дисциплини.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и компетенции от различни научни области в съответствие с интересите на студентите.

Студентите се дипломират след полагане на държавен практически изпит в детска градина и държавен теоретичен изпит (или защита на дипломна работа), за което придобиват 15 кредита (чл. 11 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА

Обучението в магистърската програма „Предучилищна педагогика” има за цел да подготви специалисти с висше образование с образователно-квалификационна степен "магистър" и професионална квалификация "Педагог, детски учител".

В съответствие с чл. 9 (2) от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист”, обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" осигурява:

А. Задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка по специалността:

- *познаване и владеење на:* педагогическата наука, както и на отделните ѝ клонове /възрастово, отраслово и гранично обособени/; понятийно-терминологичната система на предучилищната педагогика и на частни нейни теории и практики; интерактивни техники и методи за преподаване; информационни технологии в детската градина; интеркултурно образование;

- *познаване и прилагане на теории за:* възпитание и обучение в техните гносеологични и практически аспекти; теориите за онтогенетичното и когнитивно развитие на човека;

- *разбиране и отчитане същността на педагогически процеси и явления, като:* педагогическо взаимодействие; индивидуално и групово субектно развитие; индивидуализация и диференциация във възпитателно-образователния процес и т.н.

- *планиране и организиране на:* възпитателно-образователната дейност чрез познаване и прилагане на разнообразни методи, средства, технологии и т.н., както и поставяне на краткосрочни и дългосрочни цели; социалнопедагогическа и превантивна работа с деца от предучилищна възраст.

- *познаване съдържанието, спецификата и значението на:* Държавните образователни изисквания за всяка възрастова група деца и съобразяване с тях; международната и националната нормативна уредба касаеща децата и техните права; документите посочващи нормите на поведение при работа с деца и нормативни актове и документи осигуряващи упражняването на педагогическа дейност и регламентиращи трудово-правните отношения с конкретна институция.

Б. Усвояване основите на научноизследователска, научно-приложна и/или художествено-творческа дейност:

- познаване изискванията за научноизследователска и художествено-творческа дейност и проява на готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна дейност;
- събиране, анализиране и класифициране на информация в определена последователност и логика, както и аргументирана и обоснована с доказателства защита на тези;
- ясно и логически свързано и последователно представяне на теоретичните постановки и резултатите от експерименталната дейност, чрез използване на точна терминология, научен език и академичен стил на изложение;
- самостоятелно откриване и изследване на педагогически проблеми и явления чрез творческо преосмисляне на педагогическата информация; проследяване на взаимовръзки и формулиране на обобщения, препоръки и заключения;
- познаване методите и методологията на педагогическите изследвания;
- организиране и планиране на научна дейност /индивидуална, екипна/ - срок, етапи, цел и задачи;
- познаване, подбиране и прилагане на подходящи методи за текуща педагогическа диагностика и психопрофилактика, както и диагностичен инструментариум за установяване готовността на детето за училище;
- самостоятелно търсене и избиране на методи за диагностика, корекция и компенсация;
- самостоятелно търсене и намиране на нови тенденции в теорията и практиката на педагогическата система;
- аналитичност и критичност при оценяване на собствените и чужди експериментални резултати, свързани с установяване на определени закономерности и взаимозависимости от педагогическата действителност.

В. Развитие на способности за адаптация в условията на социални, икономически и технологични промени:

- умения за работа: при различни условия; с деца на различна възраст и техните родители;
- умения за организиране и провеждане на общи /учител – родител – дете/ дейности и срещи, както и за създаване и поддържане на позитивна среда и добронамерени отношения;
- умения за самоорганизация, самообучение, самоконтрол и самооценка;
- готовност и желание за работа съвместно с други специалисти /екипност/ с цел постигане на обща цел;
- готовност за синхронизиране собственото планиране на образователната дейност с тази на своите колеги и институцията.
- инициативност при вземане на оригинални, конструктивни и прогностични педагогически решения и безконфликтно разрешаване на проблеми;
- комбинативност и многовариантност при организиране на педагогическите взаимодействия в които участва;
- операционализиране, технологизиране и внедряване в собствената практиката на съвременни теоретични постижения и пренасяне на знания и технологии от една област в друга;
- стремеж и желание за повишаване на квалификацията, на основата на приемане философията за „учене през целия живот”.

Г. Формиране на личностни и професионални качества:

Информационен пакет_МП_ПП_2сем_редовна	страница 3 от 7	Вариант 2015

Равнището на професионално-педагогическата компетентност на детския учител/педагога, на неговата професионална реализация до голяма степен се обуславя от неговия личностен профил. В този контекст детският учител:

- използва своите човешки достойнства за субектно присъствие при педагогическото взаимодействие;
- проявява самосъзнание и отговорно отношение към себе си, към децата и към дейността, която извършва;
- показва личностна ангажираност и отговорност за опазване живота, психичното и физическо състояние и здраве на децата;
- използва целият си творчески потенциал в хода на педагогическата си дейност;
- осъзнава ценностния смисъл на учителската професия и личната значимост на тази професия за него;
- притежава качества като: достойнство, съдържаност, решителност, организираност, вежливост, нежност, приветливост, грижовност, позитивност и креативност;
- притежава способност за критично мислене и творческо въображение, да открива и прилага в дейността си оригинални конструктивни и прогностични педагогически решения;
- притежава висока социална образованост – да приема и анализира педагогическите явления, да намира алтернативни пътища за решаване на социалните проблеми в детската група, да има висок социален статус и просоциално поведение към децата;
- проявява еднакво уважение и разбиране към децата с различно социално положение, етнос, религия, култура и с децата със специални образователни потребности;
- непрекъснато усъвършенства комуникативните си способности, етическата и естетическата си култура и своите обществени позиции.

Съдържанието на учебния план, организацията на обучението, въведената кредитна система и система по качество на образованието позволяват на подготвяните специалисти да бъдат конкурентоспособни на пазара на специалисти в страната, успешно да работят и да продължават образованието си по специалността у нас и в чужбина.

КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Подготовката за учителската професия и реализацията ѝ при взаимодействие с деца от предучилищна възраст означава теоретическа и практическа готовност на учителя за осигуряване, стимулиране и регулиране на личностното им създаване. В този смисъл е и подготовката на студентите - бъдещи детски учители в магистърската програма "Предучилищна педагогика".

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които могат да заема магистрите по предучилищна педагогика, са от:

- 23. Преподаватели
- Единична група 2342. Младши учител в детска градина
- Учител в детска градина
- Старши учител в детска градина
- Главен учител в детска градина
- Единична група 2351. Учител методик

Възпитател методик
Единична група 2341 учител подготвителен клас
Старши учител подготвителен клас
Главен учител подготвителен клас

Придобиването на висше образование по магистърската програма "Предучилищна педагогика" с образователно-квалификационна степен "магистър" и професионална квалификация "Педагог, детски учител" е базисният компонент за професионална реализация в детски групи на Обединени детски заведения, Целодневни детски градини, Полудневни детски градини, Санаториални детски градини, Домове за деца-сираци до 6 години, Домове за деца със специални педагогически потребности, в Детски ясли, в Семейството като домашни възпитатели и учители, в Центрове и школи, като преподаватели.

Завършилият магистърска степен педагог има възможност:

- да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- да продължи образованието си в образователната и научна степен „доктор”.

Квалификационната характеристика на специалността за "Предучилищна педагогика" образователно-квалификационна степен „магистър” с професионална квалификация „Педагог, детски учител” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Националната класификация на длъжностите и професиите, Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА

ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Област на висше образование:	1. Педагогически науки
Професионално направление:	1.2. Педагогика
Образователно-квалификационна степен:	Магистър
Професионална квалификация:	Педагог, детски учител
Срок на обучение:	1 (една) година (2 семестъра)
Форма на обучение:	Редовна
Код:	01.04_2.15.20

Първа година			
Първи семестър	ECTS кре- дита	Втори семестър	ECTS кре- дита
Задължителни дисциплини		Задължителни дисциплини	
1. История на Министерство на народната просвета	5.0	1. Педагогическо взаимодействие в предучилищна възраст	2.5
2. Екопедагогика	4.0	2. Учене чрез игра	2.5
3. Педагогически системи за възпитателна работа в детската градина	3.0	3. Организация на подкрепящата среда	2.0
4. Детски права и правно възпитание	4.0	4. Педагогика за деца с трудности във възпитанието и обучението	2.0
5. Интеркултурно образование и изследвания	4.0	5. Административно-правна култура на детския учител	2.0
6. Информационни технологии в детската градина	4.0		
Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)	
1. Хигиена на пола и сексуално възпитание	3.0	1. Технология за работа в разновъзрастова група	2.0
2. Мениджмънт на детските заведения	3.0	2. Педагогическо общуване в интеркултурна среда	2.0

3. Теории и практики за деинституализация на детството	3.0	3. Психометрични основи на оценяването и диагностика на деца с проблемно поведение	2.0
4. Социално развитие на детето	3.0	4. Педагогическа диагностика на музикалното развитие на детето от предучилищна възраст	2.0
5. Преходът към училищен живот в педагогическата история	3.0	5. Монтесори педагогика	2.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНИ: 60 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Първи семестър - Задължителни дисциплини

1. ИСТОРИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ПРОСВЕТА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2 л. + 1 сем. упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. дпн Йордан Колев

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: jordan_kolev@swu.bg

Анотация: Лекционният курс се опира на следните три съображения относно образователната политика и на България, за чиято същност определящо е взаимодействието и единството на политическите задачи с учебно-възпитателните средства:

* Образователното законодателство е формата, чрез която се регламентират действията на държавата върху системата на народна просвета и култура, в частност – определя се и отношението ѝ към европейския идеал за демокрация и неговия резонанс върху националното образователно дело.

* Образователното дело наред с науката, изкуството, литературата, пресата, университетите, научните дружества и др. е най-мощното средство за реализиране на една по същество демократична просветна и културна политика.

* Образователната политика получава свое конкретно съдържание и теоретични основания в идеите и намеренията на лидерите в управляващата партийна организация и насърчаваните от тях мислители и експериментатори на образованието.

Съдържание на учебната дисциплина:

Част първа

УПРАВЛЕНИЕ НА НАРОДНОТО ПРОСВЕЩЕНИЕ ДО СРЕДАТА НА ХХ ВЕК

Информационен пакет_МП_ПП_2сем_редовна	страница 7 от 7	Вариант 2015

Първа тема

Министерство на народното просвещение – „петото колело на държавната колесница”.

Втора тема

Социално-педагогическа характеристика на министрите на народното просвещение.

Трета тема

Към историята на българското просветно законодателство (до средата на ХХ век).

Част втора

РЕФОРМИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА НАРОДНО ПРОСВЕЩЕНИЕ

Първа тема

Подобряване функционирането на образователната система.

Втора тема

Систематизиране на основното образование.

Трета тема

Европеизиране на средното и надсредното образование.

Технология на обучението: Учебно-научна работа с: архивни материали, периодичен печат, мемоари и трудове на български педагози и политици, управленски модели на педагогически системи за образование, схеми на структури на образователни системи в историческия процес на българската държава и др. т.

2. ЕКОПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2 л. + 1 сем. упр.

Форма за проверка на знанията: изпит/текущ контрол

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. дпн Елка Кирилова Янакиева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakieva@swu.bg

Анотация: Дисциплината дава възможност на студентите да овладеят основните понятия в областта на екологията на човешкото развитие и екологическия подход като водещ в конструирането на теорията и практиката на екологическото възпитание.

Съдържание на учебната дисциплина: Теория за екологията на човешкото развитие. Методологически основи на екологическото възпитание. Екологосъобразен подход към детето и детството. Цел и задачи на екологосъобразното възпитание. Принципи на екологосъобразното възпитание. Подрастващият като субект на екологосъобразни отношения. Формиране на екологосъобразно отношение към себе си и към другите хора. Значение на субективния свят на подрастващия за изграждане на екологосъобразни отношения със заобикалящия свят и пътища за формирането му. Изготвяне на *екологическа и педагогическа експертиза* на съдържанието на романите на *Ч. Айтматов, В. Бианки, Ф. Бърнет, Ж. Верн, А. Екзюпери, С. Лагерльоф, Ем. Станев, П. Славински.*

Технология на обучението: *Лекционният курс* се характеризира с евристично изложение, висока степен на илюстративност и интерактивност. *Семинарните упражнения* са насочени към формиране на рефлексивната култура на екологосъобразното мислене на студентите. За целта се използва специално разработена система от упражнения, която формира критично мислене на студентите и умението им да прилагат екологическия подход в различни педагогически ситуации.

3. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИСТЕМИ ЗА ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Маргарита Колева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail:

Анотация: Детството е съществена част от жизнения път на човека, „то е част от обществото и културата”, но в съответствие с възрастта на субекта на този процес, т.е. децата е нужно да се създадат условия за осъществяването му. Детството на детето на XXI век все още няма конкретно очертани характеристики, което се отразява върху педагогическото взаимодействие с него и създава предпоставки за противоречия в процеса на възпитание. Фокусирането на педагогическото взаимодействие към естествените процеси на детското развитие, осигуряването на съвместимост с потенциала и потребностите на детето във възрастта на детството (преди постъпване в училище) и акцентирането върху неговите социални приоритети и тяхната ценност са в основата на новата парадигма на възпитателния процес, осъществяващ се чрез перманентни субект-субектни (дете – педагог) възпитателни взаимодействия.

Съдържание на учебната дисциплина: Концептуални параметри на проблематиката индивид, индивидуалност, личност – специфика в детска възраст. Педагогическата среда като фактор с влияние върху разгръщането на детската индивидуалност Концептуални параметри на детството и тяхното ориентиране към педагогическата практика. Акценти върху социалното развитие на детето от предучилищна възраст. Амплификация на детската социалност – значими фактори и проблеми. Възпитателните взаимодействия в предучилищна възраст – роля за обогатяване на детската индивидуалност и социалност. Преднамереното учене на детето във възрастта от 3 до 7 години – роля за проектиране на възпитателния процес. Педагогически системи за възпитателна работа в детската градина – същност, основни идеи, технология.

Технология на обучението: Основна форма за обучение – лекционен курс. В процеса на работа се създават условия за установяване степента на владееене на материала - контролен тест. За извънаудиторната заетост се поставят задачи за групова и индивидуална работа на студентите – изследване в детска група, анкетиране на учители и родители, създаване на модел на образователна среда, планиране на дейности, свързани с възпитанието на детето на различна възраст.

4. ДЕТСКИ ПРАВА И ПРАВНО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2 л. + 1 пр. упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Информационен пакет_МП_ПП_2сем_редовна	страница 9 от 7	Вариант 2015

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Блага Джорова

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина осигурява възможността студентите да обогатят своите знания за процеси, проблеми и явления от различни области и да разкрият взаимовръзката между тях – социология, педагогика, право. Курсът на обучение по дисциплината обогатява правната култура на студентите, повишава техните компетенции в областта на правото и ги запознава с проблемите на правното възпитание на децата от предучилищна възраст. Студентите се запознават с основни понятия и нормативни актове уреждащи проблема за детските права и усвояват практически умения за запознаване на децата с тази материя чрез достъпни методи, средства и техники на обучение.

Съдържание на учебната дисциплина: Със студентите се коментират следните теми: възникване и развитие на идеята за детските права; детските права в педагогическата теория и нормативните документи; роля и значение на правното възпитание за социализацията на детето в гражданското общество; принципи, методи и средства за правно възпитание в предучилищна възраст; международните и национални нормативни документи, като база за определяне минимума правни знания, умения, отношение и навици, достъпни за усвояване от детето в детската градина.

Технология на обучението: Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите при обсъждане на проблемите от лекционния курс и интеракцията между преподавателя и студентите, чрез: участие в разрешаване на казуси; обсъждане на проблемни ситуации; дискусия по определена тема, предварително поставена или възникнала в хода на дейността; анализ и дискусия по презентирани материал/видеоклип; синтезиране на идеи и решения /мозъчна атака/, попълване на предложени анкетни карти и анализ на получените резултати, анализ, интерпретация и обобщения на теоретична информация, адаптиране на различни по съдържание текстове за детската аудитория и др.

На студентите се поставят задачи от различно естество като: разработване на иновативни план-конспекти, дидактически средства и помощни материали с цел правно възпитание на децата от подготвителната група; разработване на инструментариум за изследване; провеждане на проучване и графично представяне на резултатите; изготвяне на презентации за популяризиране идеята за правата на децата сред деца и възрастни.

5. ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ И ИЗСЛЕДВАНИЯ

6. ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум: 2 л. + 2 сем. упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: тест + практическа задача

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Николай Цанков, Катедра „Педагогика”

Катедра „Педагогика”

E-mail: ntzankov@swu.bg

Анотация: Информационните и комуникационните технологии и възможностите за тяхното адекватно използване са неделима част от функционалната грамотност на бъдещите педагогически специалисти и в частност магистри по предучилищна педагогика. Акцентът в обучението по дисциплината е поставен върху придобиването на умения за работа с най-често използваните в системата на образованието приложни продукти от областта на информационните технологии, както и конкретните им приложения в детската градина. Това ще допринесе за изграждане в обучаемите на самочувствие за приложимост на придобитите компетенции в реални ситуации в образователните институции. Направен е опит да се преоцени и преаранжира досегашната практика за обучение на студентите от педагогическите специалности в която се наблюдава преподаване извън контекста на бъдещата им дейност.

Съдържание на учебната дисциплина: Аспекти на приложение на информационните и комуникационни технологии в дейността на детския учител. Възможности на MS Excel за обработка на данни в помощ на педагогическите специалисти. Въвеждане на данни и обработването им. Области на клетки. Видове адреси. Формули и функции. Диаграми. Решаване на задачи от практиката в детската градина. Възможности на информационните технологии за представяне на информация. Компютърни презентации. Интернет в дейността на педагогическите специалисти. Възможности за дизайн на образователната среда в детската градина, подпомаган от информационните технологии – споделени компютри, специализиран софтуер за десктоп виртуализация, специализиран софтуер за детската градина.

Технология на обучението: Реализирането на обучението е базирано на основните идеи и принципи на конструктивизма, като съвременна образователна парадигма. В основата стои принципа за ситуативността и задачата. Подбрани са ситуации от практиката в детската градина практика и на базата на тях са конструирани задачи, за решаването на които са използвани информационните технологии. Упражнения са организирани и контролирани чрез използването на десктоп виртуализация, което позволява на преподавателя да подпомага работата на студентите на всеки етап от обучението. Регулярно след всеки модул се диагностицират постиженията на студентите (тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка.

Първи семестър - Избираеми дисциплини

1. ХИГИЕНА НА ПОЛА И СЕКСУАЛНО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен (тест)

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектори:

Проф. дпн Елка Кирилова Янакиева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail:

Анотация: В учебната дисциплина са показани педагогическите пътища за подкрепа на процесите на психо-сексуална идентификация на детето от предучилищна и начална училищна възраст с оглед израстването на щастлива и сексуално здрава личност. Те са разгледани в единство с влиянието на факторите на външната среда върху организма и психиката на момчетата и момичетата.

Съдържание на учебната дисциплина: Митът за асексуалността в периода на предучилищното детство; Детска сексуалност и детско сексуално здраве; Психо-сексуална идентификация и възпитание; Педагогически анализ на взаимодействията в ранното детство и значение за развитието на психо-сексуалната идентичност; Играчката в психо-сексуалното развитие на детето; Влияние на играчката върху процеса на психо-сексуалната идентификация - Барби и Кен; Родителското програмиране като източник на емоционалните и сексуалните проблеми на детето и пътища за неговата корекция. Методи за диагностика на полово-типизиращото поведение на възрастните; Педагогическа етика в отношението към детската сексуалност; Телевизията и изкуството за деца като фактори на полово-ролевата социализация; Сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца. Хигиена на пола през предучилищна и начална училищна възраст. Съдържанието на лекциите е конструирано така, че студентът да може да проследи историята на своето собствено психо-сексуално развитие и да я свърже с особеностите на своята собствена психо-сексуална идентичност.

Технология на обучението: Лекционният курс се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от университетската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод други интерактивни методи. Извънаудиторната заетост допълва лекционния курс и дава възможност на студентите да осмислят получените знания и да ги прилагат при разнообразни условия.

2. МЕНИДЖМЪНТ НА ДЕТСКИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен + устен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славейка Златева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: zlateva@swu.bg

Анотация: Учебният курс предлага теоретична яснота върху същност, функции и специфични особености на образователния мениджмънт. В контекста на организационната (корпоративна) култура и психологията на управлението са разгледани: мениджърски стил и управление на човешките ресурси; социални и етични отговорности на мениджмънта; мениджмънт на детски заведения и образователни иновации; екипна работа и управление на промени и лидерство; кариерно развитие и евристични методи в управлението; педагогическия съвет като колективен орган на управление на детско заведение; мениджърът детски учител - субект на възпитателно – образователната среда в детската градина и детските центрове; мениджърски подход на аниматора.

Съдържанието на курса включва 30 часа лекции организирани в два модула:

Информационен пакет_МП_ПП_2сем_редовна	страница 12 от 7	Вариант 2015

Първи модул (15 часа): Специфика на образователния мениджмънт

Втори модул (15 часа): Професионални и лични качества на образователния мениджър

Технология на обучението: Лекционната програма в традиционен и иновационен план се стреми да постигне установка за рефлексия на мениджърската функция на учителя и директора на детска градина и детски център. Предлага се дискуссионно ориентиране във вариативността на мениджърски стилове, стратегии и подходи с цел пълноценно използване на всички възпитателно – образователни ресурси за постигане на цялостната амплификация на детето в предучилищна възраст в детската градина и специализираните детски центрове. Предвижда се активно учене чрез постери, презентации и споделяне на резултати от самостоятелно теоретично изследване за добра мениджърска практика.

3. ТЕОРИИ И ПРАКТИКИ ЗА ДЕИНСТИТУАЛИЗАЦИЯ НА ДЕТСТВОТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Х. ас. Ева Жечева

Заместник – директор, Дирекция "Национален превантивен механизъм", Институцията на Омбудсмана на Република България

E-mail: e.jecheva@ombudsman.bg

Анотация: Усвояване на базови нива на знания и компетенции от студента за процеса на де-институционализацията в международен и национален план, като социална промяна, която засяга цялото ни общество.

Запознаване със стратегическото планиране на реформата в областта на детското благосъстояние, модели на партньорство между държавния, гражданския и академичния сектор.

Навлизане на студента в технологията на де-институционализацията и изследване на факторите за изпълнение: наличие на политическа воля, начини на финансиране, планиране на човешкия ресурс, подготовка на екипите за новите резидентни услуги в общността, следващи интереса на детето.

Съдържание на учебната дисциплина:

Права на детето – развитие в исторически план, съвременни подходи; Конвенцията за правата на детето на ООН и факултативните протоколи към нея; международни стандарти и прилагането им в законодателство, практиката и учебните програми на студентите.

Принципи и теория за де- институционализацията; Социална промяна, основана на правата на детето, която изисква координация между всички сектори – образователна, здравеопазване, социална, информационна среда и общество.

Разглеждане на моделите на отглеждане и грижа за децата: Институционален тип – вредата за децата; услуги в общността, близки да семейната грижа; интеграция и социално включване на децата;

Стратегически документи – Визия за де-институционализацията и План за действие в изпълнение на Визията; насоки на ООН за преход от институционална грижа към грижа в общността.,,

Роля на държавата в процеса на де-институционализация. Изпълнение на проекти в изпълнение на процеса и Стратегия за човешкия ресурс;

Технология на обучението: Основна форма за обучение – лекционен курс, в който активно се използват мултимедийни продукти, свързани с де-институционализацията – видео и информационни масиви от данни и социологически проучвания.

Използват се различни методи на обучение – словесна, демонстрационна, игрови технологии.

Работа по модули, изграждане на непосредствена обратна връзка със студента, обсъждане на казуси – групово и индивидуално.

Целенасочено се изграждат умения в студента за планиране, реализация и участие в процес на промяна и грижа за децата, основани на права.

4. СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: защита на реферат, писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет па педагогика

Лектор:

Проф. д-р Маргарита Колева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail:

Анотация: Обособяването на проблема за социалното развитие на детето в съответствие с иновационните тенденции на педагогическата действителност може да се мотивира и анализира в две главни насоки: и като шанс на педагога да открие индивидуалното в социалната същност на детето и да стимулира развитието му, и като шанс на детето за дейност на “собствено равнище” в процеса на многообразието от взаимодействие в социалната среда. Преднамереното образование с цел социално развитие на детето се нуждае от нови идеи и модели на познавателно взаимодействие, от специфични педагогически условия за достигане до оптималното индивидуално равнище на социално познание.

Съдържание на учебната дисциплина: Педагогическата теория и практика и социалното развитие на детето - роля, условия и стимулиращи фактори.Етапи, възрастова и индивидуална определеност и индикатори за равнище на социално развитие при детето. Социални действия, социално поведение и генезис на социалните отношения. Социална недостатъчност за детето. Проблемът “социална компетентност” в предучилищна възраст. Динамика на социалното развитие на детето. Методология и методи за изследвания върху проблемите на социалното развитие на детето. Детското общество и детската група като предпоставки за активно и актуално социално развитие на детето .“Опознаване на себе си” – актуален проблем за социалното развитие на детето. Образование за социално развитие на детето. Социално учене и социална образованост.

Технология на обучението: Основна форма за обучение е лекцията. Провежда се контролен тест за оценка равнището на усвоеност на материала и възможностите на студентите за пренос на основни тези в практиката за работа с деца. Във времето за извънаудиторна заетост на студента се провежда диагностика върху основни проблеми от социалното развитие на децата; измерва се равнището на детската социалност чрез ситуационни методи; разработва се план за социално развитие на децата на различни възрасти и пр.

5. ПРЕХОДЪТ КЪМ УЧИЛИЩЕН ЖИВОТ В ПЕДАГОГИЧЕСКАТА ИСТОРИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 л. + 1 сем. упр.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д. н. Йордан Георгиев Колев

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

E-mail: jordan_kolev@swu.bg

Анотация: В учебния курс се доказва, че при тръгване на училище, за да се избегне или поне намали стресът на детето от неизбежните резки промени в социалния климат, както и за да не се допусне изкривяване на социалното пространство около него, е необходимо да се търси приемственост в усилията на родителите, детските и началните учители. Особено съществена е работата по отношение на готовността му за прехода към училищното образование и за “драмата” в периода на преходност, когато „*Детето е в крачка!*” (Й. Х. Песталоци).

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс е организиран в *две части*: в първата част (теоретичната) се представя един авторски историко-педагогически синтез на идеи за образованието на детето за прехода към училищен живот, а във втората част (учебно-научната практика) са разработени помощните средства за самообразованието на студентите и за проверка/самооценка на техните знания относно идеите и възможностите за успешен преход на детето към училищния живот.

Технология на обучението: Учебно-научна работа с: архивни материали, периодичен печат, мемоари, трудове на класици педагози, модели на педагогически теории, схеми на структури на образователни системи, учебно-технически пособия и дидактични материали и др. т.

Втори семестър - Задължителни дисциплини

1. ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен (представяне на теза по проблем и защита на резултати от изследвания)

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Маргарита Колева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail:

Анотация: Основна задача на предучилищната педагогика е да представи, анализира и определи условията, необходими за активна дейност на 3-7-годишното дете, съобразена с неговата индивидуалност и своеобразна социалност. Социалната среда, в която се осъществява този процес е детската група в детската градина. Съществена е ролята в този процес на педагогическото взаимодействие. Познанието за действията и поведението от аспект на социалната роля „дете в детската градина” е предпоставка за адекватност за взаимодействията на детето в детската занималня. Водещите постановки относно педагогическото взаимодействие в предучилищна възраст се анализират върху основата на хуманистичния и ценностно-ориентирания подходи, индивидуализацията и диференциацията на процеса, роля на дейностите.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на проблема „педагогическо взаимодействие” и интерпретация в научното пространство. Значение на тезата „работа на собствено за детето равнище“. Фактори и предпоставки за успешно педагогическо взаимодействие с 3-7-годишното дете и подготовка на 6-7-годишното дете за училищно обучение и социална ориентация. Социални роли и социална активност. Роля и значение на педагога и педагогическите взаимодействия (хоризонтални и вертикални) в детската група. Методи за изследвания, свързани с проблематиката.

Технология на обучението: Включва се лекционен курс, организацията на който осигурява: овладяване на базови теоретични знания, интерпретация и решения на проблемни ситуации и казуси, изследване на конкретни проблеми и представяне на резултати, теоретични проучвания и защита на собствени тези, ролеви игри, групови дейности - изработване на постери по конкретни проблеми. Разработват се реферати по избран от всеки студент – магистър, аспект на проблема и са защитават в края на учебния семестър.

2. УЧЕНЕ ЧРЕЗ ИГРА

ECTS кредити: 2,5**Седмичен хорариум:** 2 л.**Форма на проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен + устен**Методическо ръководство:**

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектори:

Гл. ас. д-р Славейка Златева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: zlateva@swu.bg

Описание на курса: Предлага теоретичен анализ на играта като специфичен феномен на детството и обосновава актуалността на подхода - учене чрез игра в цялостния възпитателно-образователен процес в детската градина. Разглежда капацитета на различните видове игри за учене в процеса на реализирането им. Разкрива взаимовръзката между игровата култура на учителя, адекватния подбор на игрови и имитиращи игра педагогически форми и ролята на ученето в играта за постигане на държавните образователни изисквания за конкретната възрастова група на детската градина. Анализира игровите възможности за пораждаване на мотив за учене, за

стимулиране на любознателност и потребност от познание, за повторяемост на информацията и вариативност на усвояването чрез конкретни игри и игрови форми.

Съдържанието на курса включва 30 часа лекции, организирани в два модула:

Първи модул (15 часа): Играта и нейните интегриращи функции за колективно, диференцирано и индивидуално учене във възпитателно-образователния процес в детската градина.

Втори модул (15 часа): Ученето чрез игра в системата от игрови дейности в детската градина.

Технология на обучението: Комбинацията от традиционно лекционно изложение обогатено със съвременни нагледно технически способности, с интерактивни методи, работа по групи, индивидуално миниекспериментиране и презентирание на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача осигурява съчетание на лекционно преподаване с методи за активно учене.

3. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОДКРЕПЯЩАТА СРЕДА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Христова Вардарева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail:

Анотация: Курсът е предназначен за студентите от специалността предучилищна педагогика и включен в учебния план като избираема дисциплина. В него се разкриват общотеоретическите и психологическите основи на организацията на педагогическата среда. Особено внимание е отделено на нейната структурата, видовете и отражението ѝ върху процеса на обучение. Вторият раздел на програмата е посветена на възможностите за промяна и обогатяване на педагогическата среда в зависимост от прилаганите организационни форми на обучение в нея.

Всеобхватността на проблема за оптималното организиране на педагогическата среда и разкриването му като многостранно единство, разглеждано от педагогически, психологически, методически аспекти определят дисциплината като необходимост и основна литература за педагозите, обучаващи се в специалността.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебното съдържание на курса е организирано в три модула:

Първи модул: **Що е педагогическа среда и какво е нейното отражение върху стила на учене и преподаване.**

Втори модул: **Педагогически технологии за организиране и обогатяване на педагогическата среда.**

Трети модул: **Практическо организиране и обогатяване на средата.**

Технология на обучението: Изучаването на учебната дисциплина ОПС е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и семинарните занимания чрез:

- изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на

разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.

- решаване на теоретични задачи; разработване и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове; коментар на собствени изводи от ОПС с отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични средства.

* За извънаудиторната заетост на студентите:

След всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Четири пъти през семестъра те представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

4. ПЕДАГОГИКА ЗА ДЕЦА С ТРУДНОСТИ ВЪВ ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Марияна Балабанова

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Описание на дисциплината: Отклоненията от нормалното поведение в предучилищна и начална училищна възраст могат да са резултат от вродени или придобити аномалии на психичното развитие, нервно-психични заболявания, или да се дължат на психо-травмиращи ситуации, педагогическа занемареност, разнообразни стилове на неправилно възпитание в семейството. Така наречените “проблемни деца” най-често се определят като сложности в развитието на детската индивидуалност, вследствие от родителски и педагогически грешки. Водещ акцент и цел на учебния курс е овладяването на специфични техники за педагогическо общуване с проблемните деца и за психо-консултативна помощ на родителите.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични източници за идентификация на понятията “трудни “и “проблемни деца” и класификация на трудните случаи в педагогическата практика. Деца с проблеми в адаптацията към детската градина: детето с стигма, срамежливото и затворено дете, деца с засилена тревога. Детето със силна воля – профилактика и корекция на властолюбието, ината, капризите. Деца с невротични, неврозо-подобни и психосоматични нарушения /невротичен страх, енуреза, говорни смущения, безапетитие/. Педагогически занемареното дете. Деца с временни задръжки в развитието. Агресивното и свръх-активното дете. Педагогически мерки и психо-консултативна помощ. Детето от непълно семейство – програма за психолого-педагогическа помощ. “Малкият неудачник” – проблеми на симбиотичното и свръх-протективно възпитание. Проблеми на детската лъжа, кражба, асоциално поведение. Методи за модификация на детското поведение: игротерапия, статусна психотерапия, ерготерапия, арт-терапия.

Технология на обучението: Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани със словесен материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. /т. нар. “проблемна лекция”/ анализ на реферати, доклади, съобщения. Прилагат се и следните методи: обсъждане на педагогически казуси (трудни случаи от педагогическата практика), разрешаване на проблемни ситуации в педагогическата дейност, ролеви игри. Изпитната процедура е на база на предварително зададени теми за реферати.

5. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНА КУЛТУРА НА ДЕТСКИЯ УЧИТЕЛ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Блага Джорова

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината позволява обучаваните в магистърска програма „Предучилищна педагогика“ да повишат равнището на професионално-педагогическата си компетентност чрез обогатяване на административната и правна грамотност. Запознаването с нормативни документи насочени към: осъществяване на професионална дейност съобразена с нормативните изисквания и регламенти; осъзнаване на взаимоотношението между нормативната рамка и автономността, творчеството на учителя; осъзнаване на административно-правните аспекти на учителската професия е предпоставка за отговорно, спокойно и сигурно изпълнение на педагогическата дейност. В контекста на това е необходимо педагогическите специалисти да усвоят знания извън педагогическата наука и конкретно от административно-правната сфера на образованието. Курсът на обучение по тази дисциплина обогатява професионалната култура на студентите – бъдещи учители, техните знания в областта на правото и администрирането на педагогическата дейност и ги насочва към необходимостта от осъществяване на педагогически процес съобразен с нормативните регламенти и изисквания.

Съдържание на учебната дисциплина: По време на лекционния курс се коментират въпроси свързани с правния статут на педагогическия специалист и правни гаранции за реализиране на педагогическата дейност. Правният статут на педагогическия персонал означава серия от права и свободи (включително академичните права и свободи), трудовите права, социалните гаранции и компенсации, ограничения, задължения и отговорности по силата на законодателството на Република България. Права и свободи гарантиращи високо професионално ниво, подходящи условия за ефективното изпълнение на професионалните задачи и увеличаване на социалната значимост и престиж на педагогическата дейност. Анализира се правото на квалификация и развитие на педагогическия специалист, механизмите за оценка и контрол върху дейността му. Обръща се внимание на нормативните регламенти и

възможности за автономия на учителя, както и мястото и ролята на детския учител в управлението на предучилищната институция.

Технология на обучението: Изучаването на учебната дисциплина „Административно-правна култура на детския учител” е свързано с активното участие на студентите в обсъждане на проблемите от лекционния курс. Използва се мозъчната атака за синтезиране на идеи и решения, анализират се документи и се провеждат дискусии по конкретни теми.

Втори семестър - Избираеми дисциплини

1. ТЕХНОЛОГИЯ ЗА РАБОТА В РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Маргарита Колева

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail:

Анотация: Усвояване на професионални компетенции от студента, бъдещ детски учител, за управление на процесите в разновъзрастовата група (подбор на съдържание и конструиране на образователната среда) чрез което да се съдейства за пълноценно развитие на децата на различна възраст, включени в една детска група. Овладяване на нови стратегии за планиране и организация на детските дейности и адекватно прилагане на концептуалните характеристики на програмните системи в разновъзрастовите детски групи на детската градина.

Съдържание на учебната дисциплина: Разновъзрастовата група като детското общество, социална общност и група за учене - специфика на детските взаимодействия в групата. Динамика в развитието на детето от 3 до 7 години. Съвременни педагогически изисквания за взаимодействия в разновъзрастовата детска група. Социални условия и предпоставки за позициониране на разновъзрастова детска група. Типови педагогически технологии за организация на детските дейности в разновъзрастовите детски групи. Основни принципи за регулиране на процеса.

Технология на обучението: Основна форма за обучение – лекционен курс. В процеса на работа се създават условия за изпробване компетенциите на студентите за работа в разновъзрастовата група. Провежда се контролен тест за установяване степен на владеене на материала. За извънаудиторната заетост се поставят задачи за групов и индивидуална работа на студентите - „Конструиране” на т.нар. „индивидуален профил“ на дете от предучилищна възраст, включено в разновъзрастовата група и оформяне на типични характеристики. Създаване на диагностична карта за проучване на детското развитие. Конструиране на профил/портрет на разновъзрастовата група. Съставяне на ресурсна карта с условия и предпоставки за функциониране на разновъзрастовата група. SWOT – анализ на разновъзрастовата група.

2. ПЕДАГОГИЧЕСКО ОБЩУВАНЕ В ИНТЕРКУЛТУРНА СРЕДА

Информационен пакет_МП_ПП_2сем_редовна	страница 20 от 7	Вариант 2015

3. ПСИХОМЕТРИЧНИ ОСНОВИ НА ОЦЕНЯВАНЕТО И ДИАГНОСТИКА НА ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Марияна Балабанова

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: В системата на педагогическите науки психометрията и психологичната диагностика заемат важно място, което особено проличава при новия подход към детето като към личност, активно участваща в своето собствено развитие, самоактуализация и адаптация. Съобразяването с основните параметри на развитието - възрастовите и индивидуалните особености на личността, включително и такива личностни свойства и конструкти, които корелират с девиантни форми на поведение, мотивира необходимостта от тяхното познаване от педагога, за да може да осъществява необходимата превантивна и корекционно-възпитателна дейност.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на психометрията в диагностичния процес. Диагностика на детското дисфункционално поведение. Таксонация (систематика) на психолого-педагогическите изследвания. Същност и значение на различните видове изследвания на емпирично и на теоретично ниво. Същност и технология на диагностичния процес. Функции на измерването. Структура на диагностичния процес. Диагностична процедура :същност, функции, особености. Организация и провеждане на изследванията. Типология на децата с девиантно поведение, обект на психо-диагностични изследвания. Методи на изследване: експериментални, психо-метрични, социално-психологични и групови. Подбор, видове и изисквания за тяхното приложение. Наблюдението като метод. Анкетирание. Тестов метод. Експериментът като изследователски метод. Социометрични методи на изследване. Рисуначни тестове. Тестове за изследване на негативни психо-социални качества и свойства на личността. Диагностика при девиантни форми, породени от дефицитарно или дисфункционално развитие: инат, хиперкинетичен синдром, обучителни затруднения.

Технология на обучението: Лекционният курс предвижда запознаване на студентите със същността на диагностиката, с видовете изследвания и методите на изследване, със структурата на изследователския процес. При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции и тренингови форми и форми за извънаудиторна дейност. Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани с диагностичен материал, който се подлага на анализ.

Изпитната процедура включва изработване на портфолио с резултати от диагностика на дете с проблемно детско поведение.

4. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА МУЗИКАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

5. МОНТЕСОРИ ПЕДАГОГИКА

Информационен пакет_МП_ПП_2сем_редовна	страница 21 от 7	Вариант 2015

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. дпн Йордан Колев

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: jordan_kolev@swu.bg

Анотация:

Магистрите теоретико-практически се запознават с основните постановки в педагогиката на Мария Монтесори и тяхното дидактично прилагане в някои съвременни образователни програми. Изучава се как М. Монтесори експериментално създава уникален и действен метод за обучение и възпитание на децата от предучилищна и начално-училищна възраст на основата на детския интерес, индивидуалния подход и правото на детето на свободен избор за начина на действие. Усвоява се основната идея на този метод – предоставяне на пълна свобода на детето за самоизразяване и действие чрез „проба-грешка“. Създават се педагогически условия за съпреживяване на основополагащото начало на педагогиката на Мария Монтесори (думите на детето, които отправя към възрастния: “Помогни ми на направя това сам!”). Магистрите се убеждават, че разработените от нея методики са основани на дългогодишен опит и наблюдения над поведението на децата и развитието на познавателните им процеси.

Съдържание на учебната дисциплина:

Личността на Мария Монтесори – житейско-професионален ориентир за младите педагози.

Космическото възпитание на Мария Монтесори.

Периоди на детското развитие в системата на Монтесори.

Активна дисциплина в свободата. Неограничена свободата да правиш правилното.

Дидактичните материали в метода на Мария Монтесори.

Организация на образователната среда в педагогиката на Мария Монтесори.

Методът на Монтесори в съвременното предучилищното образование на България.

Посещение на детска градина „Монтесори“ на Евгения Пирянкова в София.

Изработване на дидактични материали за сензорно възпитание в системата на Монтесори.

Изработване на материалите за ограмотвяването по метода на Монтесори.

Провеждане на занятия по метода на Монтесори.

Технология на обучението:

Трудове на Мария Монтесори и др. реформатори педагози от ХХ век. Портрети на Мария Монтесори. Схеми на нейната педагогическа система. Учебно-технически пособия и дидактични материали на Мария Монтесори.

Извънаудиторна заетост на студентите – задачи за избор:

Реферирание на статии, студии и други научни материали с историко-педагогическо и философско съдържание, извън включените в семинарното занятие; Проучване на историко-педагогическа литература и съвременни постановки за подготовката за училищен живот в духа на свободното възпитание на Монтесори;

Проучване на историко-педагогическа литература и периодичен печат по определена тема от педагогиката на Монтесори и представяне на теоретичен обзор; Изготвяне на научно съобщение относно ограмотяването на децата; Изготвяне на доклад по определен проблем на Монтесори педагогика.